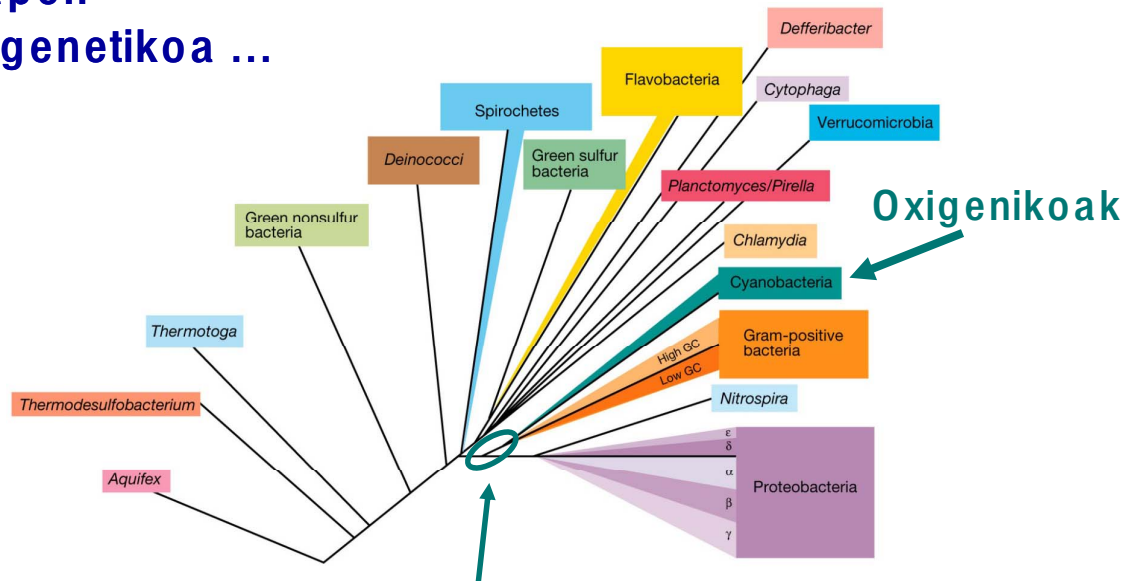

4.GAIA: BESTE BAKTERIO GRAM(-)

1.-FOTOTROFO OXIGENIKOAK

Bakterio fototrofo oxigenikoak

Kokapen filogenetikoa ...

Cyanobacteria Phylum-a: fototrofo oxigeniko guztiak
(zianobakterioak eta prokloralak)

- Cyanobacteria phylumean daude fototrofo oxigeniko guztiak.
- Bakterio Gram(-) fotosintetizatzaileak (tilakoideetan dute aparatu fotosintetizatzailea.
- Fotosintesi oxigenikoa: bi fotosistema.
- Pigmentuak: a klorofila eta fikobiliproteinak.
- Askotan polifosfatozko bikorrak(P) eta zianofizina(N)
- Morfologia anitza: zelulabakarrak eta firukarak.

FOTOSINTESI OXIGENIKOA:

- ATPa sortzeko fotofosforilazio aziklikoa eta batzuetan ziklikoa ere.
- NADPH sortzeko EGK zuzena, ferredoxina(Fd) duelarik.

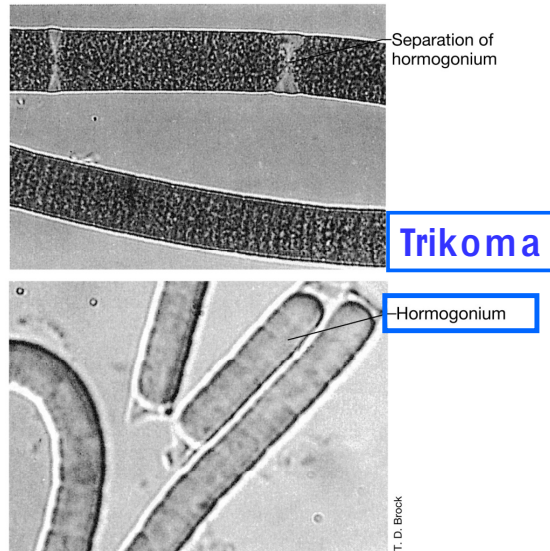
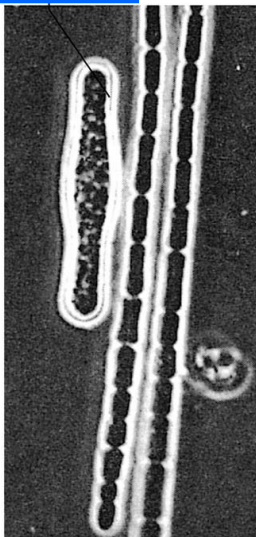
- Kololedunak: Zelula urdin-berdexkak (fikoizianina + a klorofila) edo zelula gorrixkak (fikoeritrina+ a klorofila)
- Lehenengo izaki fotosintetizatzaileak izan omen ziren, antzineko atmosfera anaerobikoa aerobiko bihurtu.

Egitura bereziak:

- Askotan kanpo leka batez estalita: trikoma eratu.
- Batzuetan trikoma apurtu: hormogonioak eratu, firu mugikor txikiak alegia.
- Akineto(azineto) izeneko zelula jarkikorak eratu: zelula begetatiboak baino handiagoak dira eta horma zelular lodia dute. Babesa eskaintzen dute denboraldu hotz, lehor edota ilunetan.

Egiturak

Akinetoa

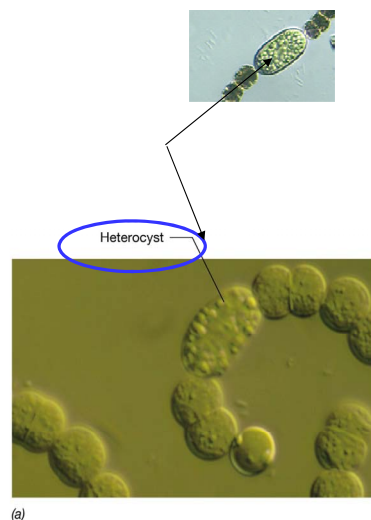
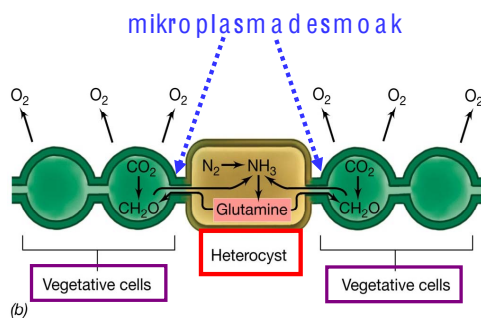
(b) Brock Biología de ..., Madigan y col. (10ª Ed.)
Fig. 17.81, Pág. 421

N-iturria agortutakoan heterozisto zelula bereziak garatzen dituzte: II. fotosistemarik ez dute eta pigmentazio ahula(klorofila bai, fikobiliproteinarik ez). Horma zelular lodia dute eta **nitrogenasa entzima** aerobiosian N_2 fikapenez arduratzen da. ($N_2 + 8H^+ + 8e^- \rightarrow 2NH_3 + H_2$) Heterozistoak eta aldameneko zelulak konektaturik daude mikroplasmadesmo estuguneen bidez. Bertatik elkartrukea:

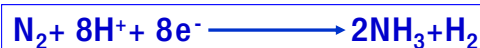
- Zelula begetatiboek, heterozistoei N_2 finkapenerako energia eta ahalmen erreduzitailea bidali.
- Heterozistoei finkatutako N_2 (glutamina) zelula begetatiboetara igaro.

Egitura bereziak

Heterozistak

Nitrogenasa

Zianobakterioak(aerobioak)->Nitrogenasa O₂-aren aurrean sentikorra.

Heterozistoan nitrogenasa babesteko estrategia:

- Heterozistoan O₂ sortu ez(II fotosistemarik ez)
- Horma lodia aurkeztu->O₂aren sarrera zaila
- Heterozistoan oxidazio tasa handia dago(N₂-ren finkapenean sortutako H₂-a dagoen O₂arekin azkar oxidatu).

BIZILEKUA: guztiz sakabanatuta.

- Lurzoruan
- Ur gezetan, ur gazitan.
- Landareen sinbionteak
- Baldintza gogorrek onartu: basamortuetan fotosintetizatzaile bakarrak(harrien zirrikietan).

SOR DITZAKEN ARAZOAK: laku eutrofikoetan, hilabete epeletan zianobakterioen bloom-a gertatu(izugarritzko hazkuntza). Hiltzen direnean kimioorganotrofo aerobioek deskonposatzen dituzte-> O₂-ren agorpena ->arrainen heriotza.

1.1.ZIANOBACTERIOAK

FISIOLOGIA:

- Gehienak derrigorrezko fotolitotrofo oxigeniko autotrofoak.
- Hala ere, batzuk anaerobiosian fotosintesi anoxigenikoak burutzen dute(e- emaile: SH₂) eta beste batzuk, argirik gabe aerobiosian kimioorganotrofoki hazi.

UGALKETA:

- Zatiketa arrunta(erdibiketa)
- Gemazioa.
- Apurketa(hormogonioa)
- Zatiketa anizkoitza: zelula bakar batetik zelula pila bat sortu.

GENERO BATZUK:

- Oscillatoria*: firukaria, erdibiketa.
- Nostoc*: firukaria, heterozistek.
- Pleurocapsa*: zelulabakarra, zatiketa anizkoitza.

1.2.PROKLORALAK (PROKLOROFITAK)

FISIOLOGIA:

- Zelulabakarrak eta firukariak
- Tilakoideak.
- Pigmentuak: a klorofila(zianobakterioak bezala), b klorofila eta fikobilinarik ez(landareak bezala).
- Kloroplastoen antzekoak dira baina zianobakterioekin harreman filogenetiko estua dute. Beraz, kloroplastoak, zianobakterioak eta prokloralak, hirurak, arbaso beretik etorri.

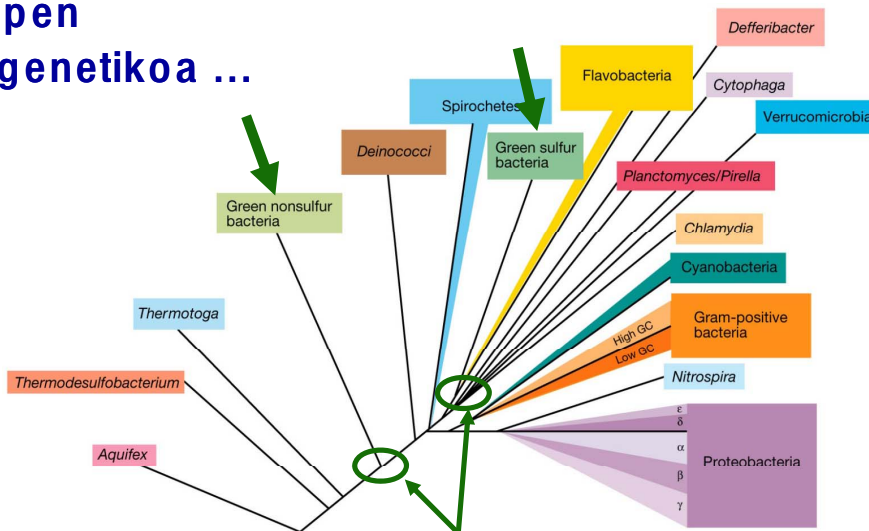
GENEROA: *Prochlorococcus*

- Zelulabakarra
- Itsastarra: ozeanoetan oso ugaria(10⁴-10⁵ zelula/mL)

2. BAKTERIO FOTOTROFO BERDEAK

Kokapen filogenetikoak ...

Brock Biología de ..., Madigan y col. (10ª Ed.)
Fig. 12.1, Pág. 353

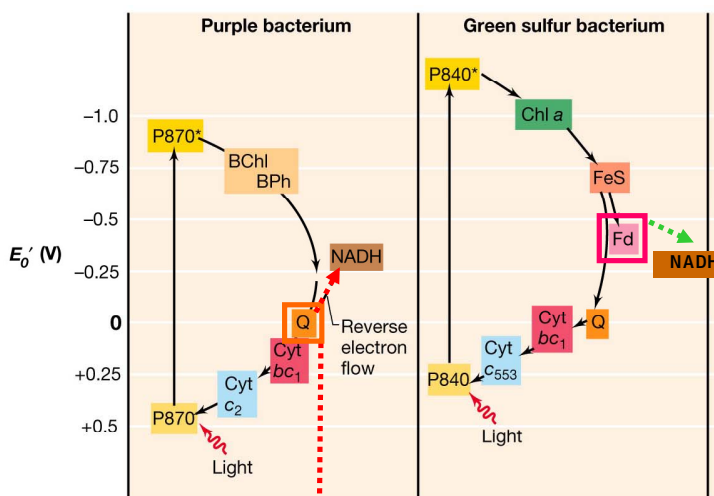

Bakterio berdeak: Bi Phyla osatzen dituzte, filogenetikoki oso desberdinak direnak

EZAUGARRIAK:

- Klorosomak: oso eraginkorrak argia xurgatzeko, baita sakonera handietan ere.
- Bakterioklorofilaz gain, karotenoide berdeak eta marroiak.
- Bi azpitalde: Bakterio berde sulfureoak eta ez-sulfureoak.
- Bakterio berdeek EGK-an ferredoxina dute. NADP^+ erreduzitzeko gai dena (e^- garraio zuzena). Bakterio gorrietan, aldiz, NADP^+ erreduzitzeko alderantzizko elektroio garraioa egiten zuten, energia gastatuz.

Bakterio gorriak   Bakterio berdeak

B. Berdeek EGK-an ferredoxina dute, NAD(P)^+ erreduzitzeko gai dena (e^- -garraio zuzena)

NAD(P)^+ erreduzitzeko alderantzizko garraioa
Energia gastatu

BERDE SULFUREOAK: *Chlorobium*

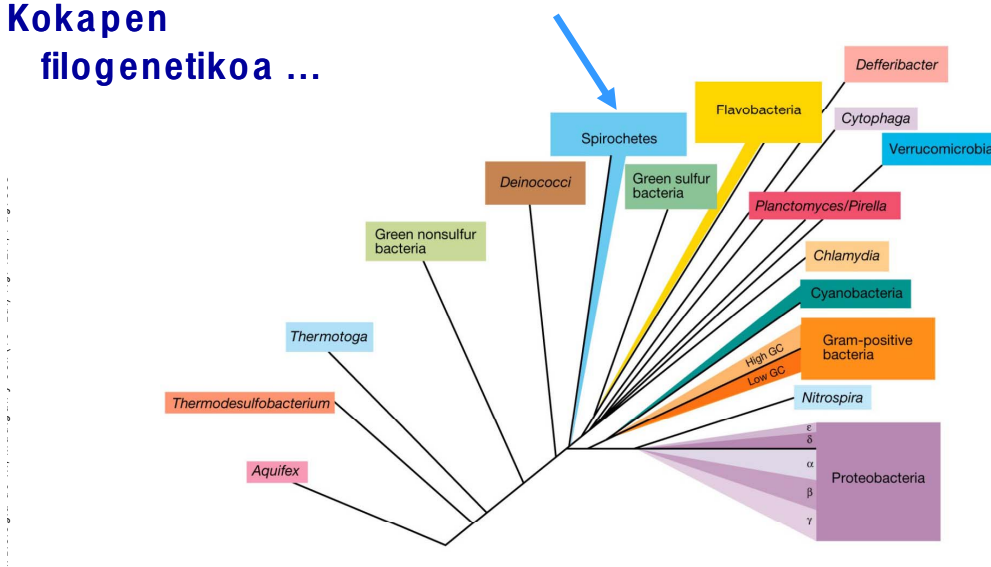
- Zelulabakar mugiezina.
- Derrigorrezko anaerobioa.
- Fotolitotrofo autotrofoa: SH_2 elektroi emaile bezala, eta CO_2 finkatzeko Krebs ziklo erreduzitzailea egiten du.

BERDE EZ-SULFUREOAK: *Chloroflexus*

- Firukaria
- Irristakorra
- Fotoorganotrofo heterotrofoa
- Termofiloa
- Ur berotan bizi da.

3. ESPIROKETAK

Kokapen filogenetikoa ...

EZAUGARRIAK:

- Morfologia berezia: zelula argalak eta helikoidalak.
- Mugimendu berezia: endoflageloak(firu axiala)
- Zelula eta firua kanpo leka batez estalia.

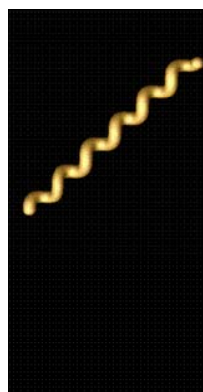
GENERO GARRANTZITSUAK:

Treponema pallidum: sifilia

Borrelia recurrentis: sukar errepikaria

Borrelia burgdorferi: Lyme gaixotasuna

Leptospira interrogans: leptospirosia

a) *Treponema: Treponema pallidum*

- Gizakiengan sifili izeneko gaixotasuna sortu.
- Ostalaritik kanpo oso arin hiltzen da, lehorte eta tenperaturarekiko sentikorra baita (41-42°C-tan hil): ugal-organoetan bizi (tenperaturta baxuena) eta antzineko sukar terapia (*Plasmodium*).
- Kutsapena: sexu-harremanen bidez, jaiotzean(jaiotzetiko sifilia)

Birulentzia faktoreak:

- Hialuronidasa: sarrera erraztu, azido hialuronikoa apurtzen baitu.
- Adhesinak: epitelioan itsasi.
- Kanpo lekan proteina gutxi: sistema immuneak ez du antzematen.

Sintomak:

- Sarreragunean lesio primario agertu "txankro sifilitiko edo txankro gogorra": minik gabeko zauri gogorra eta mukitsua mukosa genitalean ezarrita.
- Patogenoa barreiatzekotan: larruazalean "exantema"(hipersentiberatasun-erreakzioa): sistema kardiobaskularrean edo nerbio-sisteman kalteak.
- Aldi batean asintomatikoa baina kutsakorra da.

Prebentzioa:

- Preserbatiboak erabili
- Bikote sexual guztien kontrola.

Tratamendua:

- Antibiotikoa hartu(hasierako faseetan)

b) *Borrelia generoa*: artropodoen bidezko transmisioa

B. recurrentis:

- Sukar errepikaria(aldaketa antigenikoak) eta muskuluetako mina.
- Zorrien bidez transmititzen da.

B. burgdorferi:

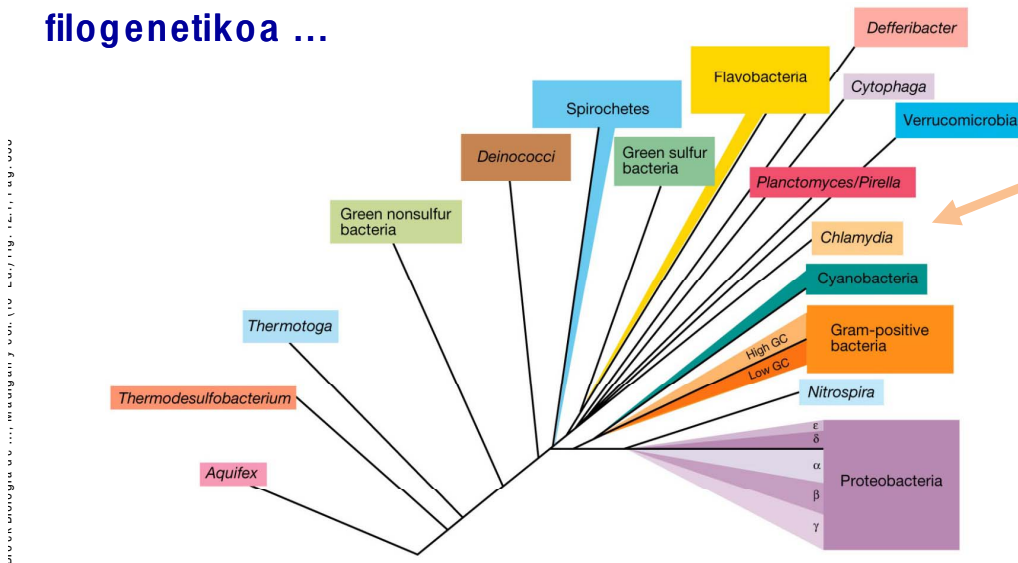
- Lyme gaixotasuna eragiten du: sintoma orokorrak eta eritema sortzen du.
- Kaparrak kutsatzen du.

c) *Leptospira: Leptospira interrogans*

- Gaixotasuna leptospirosia da. Gordetegia: animaliak (arratoiak, txakurrak,...).
- Sintomak: sukarra eta giltzurrunetan kalteak(netritisa). Askotan gibela ere minduta(ikterizia).
- Kutsadura: gernuaren bidez, animalia gaixotuekin edo beraien gernuarekin kontaktuan egon ondoren(abereak txertatu).
- Lan gaixotasuna: arroz-soroetan (arratoietan kosk egin ondoren), al baitariak, harakinak,.. txertoak eta babes-neurriak hartu.

4. KLAMIDIAK: *Chlamydia* generoa

Kokapen filogenetikoa ...

- Horma zelular berezia: peptidoglikanorik gabekoa(proteinazkoa)
- Derrigorrezko bizkarroi intrazelularra, oso metaboliko gutxi egiten dituztelako.
- Ostalariaren barruan ugaltu ondoren, klamidio berriak askatu: ostalaria lisatu ala ez.

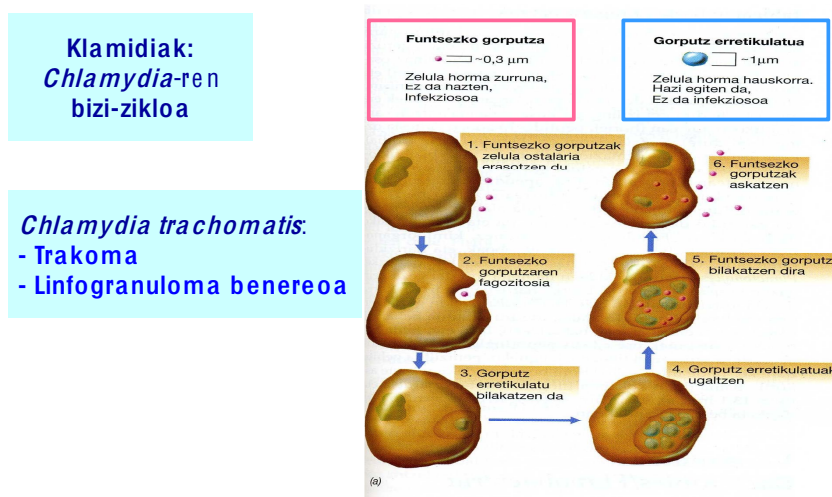
Bizi-ziklo berezia: bi egoera desberdinetan egon daitezke(birusek bezala): funtsezko gorputza eta gorputz erretikulatua:

a)Funtsezko gorputza:

- Ostalaritik kanpoko egoera(zelula jarkikorra)
- Oso txikia: 0,3 nanometro
- Zoltzailea(infektiosoa)
- Ez da hazten. Betebeharra: transmisioa airearen bidez.

b)Gorputz erretikulatua:

- Ostalariaren barneko egoeran(zelula begetatiboa)
- Handiagoa, 1 nanometro
- Zoltzeko ezgai
- Betebeharra: ugalketa intrazelularra

GENEROA: *Chlamydia trachomatis*

a)Trakoma eragiten du:

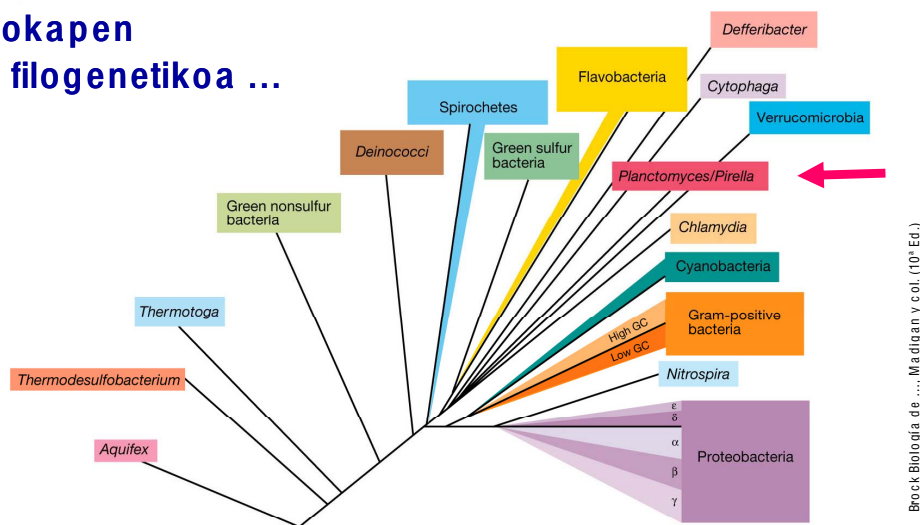
- Konjuntibitis larria, itsutasuna ekar dezake.
- Kutsadura: airearen bidez.

b)Linfogranuloma benereoa ere eragiten du:

- Iztarrondoko gongoilak handitu.
- Sexu-harremanen bidezko transmisioa.
- Ondestera zabalduz gero proktitisa.

5. PLANKTOMIZETOAK

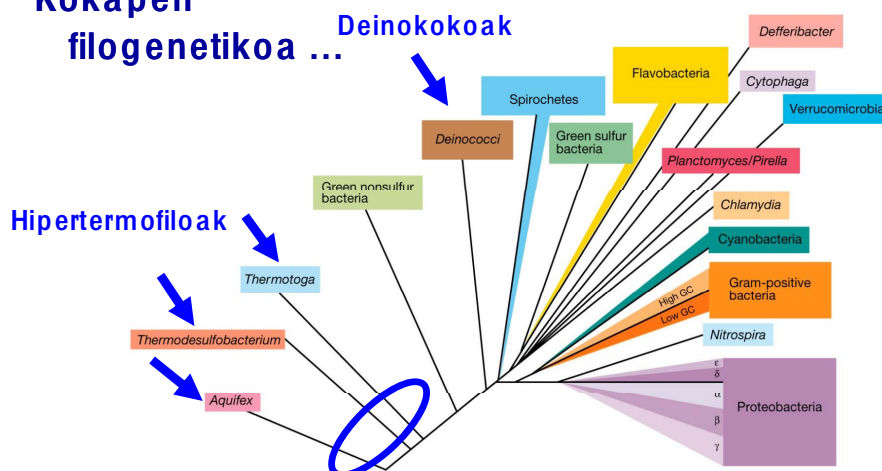
**Kokapen
filogenetikoa ...**

- Horma zelularrean peptidoglikanorik ez. Proteinazko S geruza.
- Nukleoidaren inguruan mintza aurkezten duen prokarioto bakarra.
- Zitoplasmarik gabeko luzakina(zurtoina)
- Ugalketa: erdibiketa asimetrikoa
- Ur oligotrofikoetan bizi.

6.BACTERIA DOMEINUAREN ADAR ZAHARRAK

**Kokapen
filogenetikoa ...**

HIPERTERMOFILOAK: Tenperatura egokia >80°C

Aquifex:

- Derrigorrezko kimiolitrotofo(H₂, S₀, S₂O₃²⁻) mikroaerofiloa.
- Autotrofoa: CO₂ finkapena Calvin EZ eginda, Krebs erreduzitzailea eginda baizik(fototrofo berde sulfureoak bezala)

Thermodesulfobacterium:

- Kimioorganotrofo sulfato-erreduzitzailea
- Bakterio eta arkeoen ezaugarriak: mintz plasmatikoa ETER lopturak aurkeztu eta glizerolari lotuta gantz azidoak.

Thermotoga:

- Kanpo estalki batez(toga) estalitako baziloa.
- Kimioorganotrogo anaerobio hartzitzailea.

DEINOKOKOAK:

Thermus:

- Kimioorganotrofo aerobio termofiloa.
- DNA polimerasa beroaren aurrean oso egonkorra: PCR teknikan erabili.

Deinococcus:

- Kimioorganotrofo aerobioa.
- Oso koko bereziak: Gram(+) izan arren horma kanpo mintza aurkeztu(A lipidorik gabekoa)
- Lehorte baita erradioazioen aurreko jarkikorra (koko erradioresistenteak): DNAn egindako kalteak konponitzeko sistema eraginkorrak.